

Wirusowe zapalenie

Wirusowe zapalenie wątroby typu A, zwane także żółtaczką pokarmową lub chorobą „brudnych rąk” jest chorobą zakaźną wywoływaną przez wirus hepatotropowy – HAV. Występuje endemicznie na całym świecie, szczególnie często na terenach o złym stanie sanitarnym i higienicznym, zwłaszcza na obszarach Afryki, Azji oraz Ameryki Południowej i Środkowej[1]. Charakteryzuje się ostrym zapaleniem i pierwotnym uszkodzeniem wątroby[5].

„Początek choroby jest nagły a przebieg zależy w dużym stopniu od wieku chorego. U dzieci przebieg zakażenia w 90% jest bezobjawowy. Zachorowania dzieci przebiegają łagodnie, skąpoobjawowo, osoby dorosłe chorują ciężiej, na ogół pełnoobjawowo.”[1].

Źródłem zakażenia jest chory człowiek, wirus wydalany jest z kałem osób zakażonych. Do zakażenia dochodzi również w wyniku spożycia zakażonej żywności i wody. Zakażenie wirusem HAV przenoszone jest na drodze pokarmowej i kałowo- doustnej (fekalno – oralnej) [5] „Okres wylegania wynosi od 15 do 50dni, przeciętnie ok. 30 dni” [2]

Na kilka dni do 1-2 tygodni przed pojawieniem się objawów chorobowych pojawiają się objawy zwiastunowe. Należą do nich: objawy „grypowe”, dolegliwości dyspeptyczne (nudności, wymioty) lub bóle stawowe. Po kolejnych 2-7 dniach pojawiają się objawy typowe dla zapalenia wątroby: nudności i wymioty, biegunka (zwłaszcza u dzieci), ciemniejsze mocz i jaśniejsze stolce, pojawia się żółtaczka, początkowo widoczna na twardówkach, później na całej skórze.[4]

Choroba może przebiegać z żółtaczką lub bez żółtaczki. Brak objawów żółtaczki takich jak: zażółcenie powłok skórnych, zażółcenie twardówek, ciemna barwa moczu, jasne stolce powoduje, że najczęściej choroba pozostaje wtedy nie rozpoznana.

Leczenie jest długotrwałe i wiąże się z pobytem w szpitalu na oddziale zakaźnym.

Najlepszą metodą profilaktyki są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia przeciw WZWA są zalecane dla:

- osób wyjeżdżających do krajów o wysokiej i pośredniej endemiczności zachorowań na WZW A,
- osobom zatrudnionym przy produkcji i dystrybucji żywności, usuwaniu odpadów komunalnych i płynnych nieczystości oraz przy konserwacji urządzeń służących temu celowi,
- dzieciom w wieku przedszkolnym, szkolnym i młodzieży, które nie chorowały na WZW A,
- osobom zakażonym wirusem HIV,
- narkomanom,
- homoseksualistom,
- chorym na hemofilię,
- osobom z przewlekłymi chorobami wątroby [1]

Na terenie naszego kraju zarejestrowane są szczepionki pojedyncze przeciw WZW A i skojarzone przeciw WZW A i B, zarówno dla dzieci jak i dla osób dorosłych.[3]. W celu uodpornienia czynnego podaje się dwie lub trzy dawki w zależności od rodzaju preparatu szczepionkowego, co daje odporność na 25 lat.

Bibliografia:

1. D.Mrozek – Budzyn (2009), „Wakcynologia praktyczna”, Wydawnictwo Alfa – medica press, Bielsko-Biała,
2. Red. W. Magdzik, D Naruszewicz-Lesiuk, A. Zieliński, (2007) „Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka”, Wydawnictwo Alfa – medica press, Bielsko-Biała,
3. Red. W. Magdzik, D Naruszewicz-Lesiuk, A. Zieliński, (2005) „Wakcynologia” Wydawnictwo Alfa – medica press, Bielsko-Biała ,
4. Red. J.Juszczyka (1998), „Choroby zakaźne”, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław,
5. W. Magdzik (2005) „Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A)” Stan wiedzy i działalności praktycznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zachorowań,